

KLASA: 007-01/24-03/02
URBROJ: 2170-137-01-24-210
Rijeka, 25. lipnja 2024.

Na temelju članka 34. Statuta Sveučilišta u Rijeci (KLASA: 030-01/23-01/05, URBROJ: 2170-137-01-23-2 od 2. listopada 2023. godine) Senat Sveučilišta u Rijeci na svojoj 96. sjednici održanoj dana 25. lipnja 2024. godine donosi sljedeću

ODLUKU

I.

Senat prihvaća Smjernice za razvoj integriranog sustava kvalitete Sveučilišta u Rijeci 2024. – 2027. koje čine sastavni dio ove Odluke.

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

REKTORICA

prof. dr. sc. Snježana Prijić-Samaržija

DOSTAVITI:

1. Savjetu za kvalitetu,
2. Odboru za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete Sveučilišta,
3. Sastavnicama Sveučilišta u Rijeci,
4. Sveučilišnom Centru za studije, studente i osiguranje kvalitete,
5. Pismohrani.

**UNIVERSITAS STUDIORUM FLUMINENSIS
SVEUČILIŠTE U RIJECI**

uniri

**SMJERNICE ZA RAZVOJ INTEGRIRANOG SUSTAVA KVALITETE
SVEUČILIŠTA U RIJECI 2024. - 2027.**

Lipanj 2024.

Sadržaj

UVODNO.....	3
SAŽETAK AKTIVNOSTI INTEGRIRANOG SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE 2019. - 2024.....	5
EVALUACIJA INTEGRIRANOG SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE 2024.	6
ZAKLJUČAK I SMJERNICE ZA RAZVOJ SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE 2024. - 2027.....	8

UVODNO

Integrirani razvoj osiguravanja kvalitete studiranja na Sveučilištu u Rijeci započeo je istraživanjem provedenim 2001. godine na svim sastavnicama Sveučilišta pod nazivom „Kako vidim svoj studij“. Formalno uspostavljanje integriranog sustava osiguravanja kvalitete motivirano je potrebom za ravnopravnim uključivanjem u Europski visokoobrazovni sustav, kako to definira i načelo Bolonjske deklaracije, kroz promicanje europske suradnje u osiguravanju kvalitete s ciljem razvijanja usporedivih kriterija i metodologija.

Po pokretanju studija reformiranih prema načelima Bolonjske deklaracije, sustav osiguravanja kvalitete na Sveučilištu uspostavljen je uz podršku Hrvatske zaklade za znanost (tada Nacionalne zaklade za znanost) kroz projekt „Razvoj organizacijskog sustava i postupaka za unaprjeđenje kvalitete Sveučilišta u Rijeci“, kojeg je vodio dr. sc. Petar Bezinović. Kroz projekt su definirane osnovne regulative (Pravilnik), ustrojena je jedinica za osiguravanje kvalitete na Sveučilištu i sastavnicama te su provedene određene aktivnosti osiguravanja kvalitete, od kojih neke, poput evaluacije nastave imaju kontinuitet do danas. Uspostava integriranog sustava na razini Sveučilišta, bez obzira na status sastavnica, pravno je omogućena odredbama Statuta Sveučilišta u Rijeci iz 2005. godine, u kojem se osiguravanje kvalitete navodi kao jedna od integrativnih funkcija Sveučilišta.

Definiranjem Priručnika za kvalitetu studiranja (1. izdanje 2009.), temeljenog na Europskim smjernicama i standardima za osiguravanje kvalitete (ESG), uspostavljeni su kriteriji i mjerila kvalitete za sve aspekte studiranja. Priručnik je poslužio kao temelj za uspostavu jedinstvenog modela ciklusa unutarnje prosudbe kvalitete, koji se od 2010. godine provodi integrirano na razini Sveučilišta. Osnovno načelo sustava je PDCA ciklus (*plan-do-check-act*), gdje se izmjenjuju faze planiranja aktivnosti, njihove provedbe, provjere i analize uspješnosti, što rezultira usvajanjem pozitivnog i planiranjem aktivnosti za unaprjeđenje u segmentima u kojima su detektirani negativni trendovi ili rezultati lošiji od očekivanih.

Glavna premisa internog sustava osiguravanja kvalitete jest da se sve analize koje se provode unutar SOK-a trebaju koristiti kao pomoć u upravljanju Sveučilištem i

sastavnicama, a sve aktivnosti SOK-a biti u funkciji ostvarivanja ciljeva Strategije Sveučilišta i njegovih sastavnica.

Značajne promjene u organizaciji integriranog SOK-a u proteklih godinu dana bile su potaknute novom temeljnom nacionalnom regulativom u području visokog obrazovanja i znanosti, donošenjem novog Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (2022. god.) i Zakona o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti (2023. god.). U studenom 2023. usvojen je novi Sveučilišni Pravilnik za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete, usklađen s novim zakonskim rješenjima. Članak 2. ovog Pravilnika definira da sustav za kvalitetu Sveučilišta u Rijeci čine sustavi za kvalitetu svih sastavnica Sveučilišta, Sveučilišne knjižnice u Rijeci i Studentskog centra Rijeka, te integrirani sustav za kvalitetu na Sveučilištu u Rijeci, uspostavljen radom sveučilišnih tijela i ustrojstvenih jedinica koje osiguravaju i unaprjeđuju kvalitetu specifičnih područja djelovanja.

U integrirani sustav su i dalje uključena tijela koja su ga činila i do sada: Odbor za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete Sveučilišta, Centar za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete i institucijska istraživanja, Savjet za kvalitetu te, dodatno, Povjerenstvo za vrednovanje studijskih programa i Povjerenstvo za cjeloživotno obrazovanje, kao i ostala savjetodavna i stručna tijela nadležna za osiguravanje kvalitete.

U siječnju 2024. izabrani su novi članovi svih navedenih Sveučilišnih tijela zaduženih za osiguravanje kvalitete, a dovršen je i treći ciklus unutarnje prosudbe SOK-a sastavnica temeljem Plana provedbe kojeg je usvojio Senat Sveučilišta 2021. godine. Sve navedene promjene, kao i završetak trogodišnjeg ciklusa unutarnje prosudbe, rezultirali su potrebom da se promisli daljnji razvoj sustava i definira smjer razvoja.

Kao bitan element za promišljanje daljnjeg razvoja provedena je evaluacija integriranog SOK-a Sveučilišta od strane neposrednih korisnika, sastavnica Sveučilišta. Analizirane su aktivnosti iz prethodnog razdoblja te iskustva i dobre prakse izmijenjene kroz suradnju unutar YUFE mreže i na druge načine (edukacijama, sudjelovanjem na konferencijama i dr.) kako bi se definirao smjer razvoja sustava za iduće trogodišnje razdoblje.

SAŽETAK AKTIVNOSTI INTEGRIRANOG SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE 2019. - 2024.

U razdoblju od 2019. do 2024. godine unutar integriranog SOK-a Sveučilišta provodile su se redovite aktivnosti. Izdvajamo najvažnije rezultate postignute u SOK-a Sveučilišta:

- Dovođen je drugi ciklus unutarnje prosudbe.
- Izrađeni su zaključci i preporuke drugog ciklusa unutarnje prosudbe.
- Revidiran je i nadopunjen Priručnik za osiguravanje kvalitete studiranja (3. izdanje, 2022.).
- Proveden je treći ciklus unutarnje prosudbe (2021.-2024.).
- Integrirano su provedena ispitivanja kvalitete različitih aspekata: zadovoljstvo studijem, zadovoljstvo nastavnog osoblja i zadovoljstvo nenastavnog osoblja.
- Koordiniran je i administriran postupak dodjele nagrade za nastavnu izvrsnost.
- Zbog prelaska na online nastavu u pandemijskom razdoblju te odluke Senata o uvođenju hibridnog modela izvođenja nastave u novonastalim uvjetima, razvijeni su različiti načini unaprjeđivanja kvalitete nastave i praćenja iste:
 - Razvoj mehanizama za mjerenje kvalitete online/hibridne nastave
 - Donošenje standarda i preporuka za vrednovanje i ocjenjivanje rada studenata
 - Definiranje mjera i standarda za unaprjeđenje socijalne dimenzije obrazovanja
 - Izrada prijedloga standarda ponašanja na online nastavi u svrhu dodatnog osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete izvedbe hibridne i online (sinkrone i asinkrone) nastave
- Organizirane su aktivnosti usmjerene na poticanje studentskog uključivanja u procese ispitivanja provedbe i učinkovitosti sustava unaprjeđivanja i osiguravanja kvalitete na sastavnicama Sveučilišta u Rijeci.
- Organizirane su radionice za vrednovanje sustava osiguranja kvalitete i razvoj kulture kvalitete.
- Članovi Savjeta i Odbora za kvalitetu aktivno su sudjelovali u razvoju postupaka osiguravanja kvalitete unutar YUFE mreže kroz rad u radnom paketu za osiguravanje kvalitete (WP 2 u 1. projektom ciklusu, odnosno WP10 u 2. projektom ciklusu YUFE).

EVALUACIJA INTEGRIRANOG SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE 2024.

Evaluacija sustava provedena je na inicijativu Savjeta za kvalitetu i Odbora za kvalitetu Sveučilišta, s ciljem utvrđivanja stupnja zadovoljstva različitim aspektima integriranog SOK-a među neposredno uključenim dionicima - sastavnicama Sveučilišta koje sudjeluju u postupku unutarnje prosudbe.¹

Evaluacija je obuhvatila utvrđivanje stupnja zadovoljstva, procjenu koristi u smislu podrške i važnosti integriranog SOK-a za razvoj SOK-a sastavnica te prijedloge za njegov daljnji razvoj. Provedena je razgovorom s fokus grupom (članovima odbora za kvalitetu sastavnica s višegodišnjim iskustvom) te putem evaluacijskog upitnika upućenog predstavnicima sastavnica u Odboru Sveučilišta. Ukupno je prikupljeno 14 odgovora.

Svi sudionici evaluacije procjenjuju da je integrirani SOK Sveučilišta važan ili jako važan za razvoj kvalitete i sustava osiguravanja kvalitete na njihovoj sastavnici.

Ostali najvažniji rezultati kratko su sumirani u nastavku:

- **93 %** (13/14) sastavnica procjenjuje da je imalo dobru ili jako dobru podršku razvoju SOK-a od strane integriranog Sveučilišnog SOK-a;
- **93 %** (13/14) sastavnica procjenjuje da je za razvoj SOK-a sastavnice korisno ili jako korisno bilo korištenje Priručnika za kvalitetu studiranja Sveučilišta, stručna pomoć koju dobivaju od Centra i akademskih tijela (Odbora, Savjeta), kao i rezultati institucijskih istraživanja koja se provode integrirano za sve sastavnice na razini Sveučilišta.
- Veći dio sastavnica, **86 %** (12/14) procjenjuje postupak unutarnje prosudbe korisnim ili jako korisnim.
- **100 %**, odnosno svih 14 sastavnica izražava vrlo visoki stupanj zadovoljstva podrškom koju dobiva od Odbora za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete Sveučilišta i Centra za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete i institucijska istraživanja.
- Iz rezultata se uočava neprepoznavanje uloge Povjerenstva za vrednovanje studijskih programa i Povjerenstva za cjeloživotno obrazovanje kao sastavnih dijelova SOK-a, pri čemu veći dio ispitanika ne može procijeniti zadovoljstvo radom ovih tijela.
- **86 %** (12/14) procjenjuje postupak unutarnje prosudbe korisnom ili jako korisnom, a redom kao korist od unutarnje prosudbe sastavnice prepoznaju slijedeće:
 - Unaprjeđenje rada sastavnice (10/14 sastavnica)

¹ Cjelovita analiza rezultata provedene evaluacije integriranog SOK-a Sveučilišta dostupna je u Centru za osiguravanje kvalitete i institucijska istraživanja.

- Pripremu uprave za pisanje samoanalize u postupku reakreditacije (6/14 sastavnica)
- Pripremu za posjetu u okviru reakreditacije i dr. (5/14 sastavnica).
- Rezultati institucijskih istraživanja koja se provode integrirano na razini Sveučilišta (npr. ispitivanje zadovoljstva završenih studenata, ispitivanja zadovoljstva nastavnika i nenastavnog osoblja, ispitivanja zadovoljstva alumnija, i dr.) sastavnice koriste uvijek ili ponekad za pripremu samoanaliza u postupcima unutarnje prosudbe i reakreditacije te za donošenje mjera za unaprjeđenje u različitim segmentima rada. Nažalost, ovi se rezultati vrlo rijetko koriste za definiranje upisnih politika i promociju studija.

Rezultati ispitivanja ukazuju na postojanje velikih razlika u osiguranom stupnju podrške razvoju SOK-a na pojedinoj sastavnici.

Od 14 sastavnica s kojih su prikupljeni rezultati ispitivanja, na njih 6 postoji član uprave (prodekan) koji je zadužen za osiguravanje kvalitete. Na samo jednoj sastavnici postoji administrativno-stručna podrška SOK-u u punom radnom vremenu, a na 3 sastavnice poslove SOK-a obavljaju djelatnici administrativnih službi u dijelu radnog vremena. Više sastavnica (4) navodi da sve poslove vezane za SOK obavlja akademsko osoblje, odnosno članovi odbora za kvalitetu.

Teme koje se sugeriraju kao bitne za iduće trogodišnje razdoblje su sljedeće:

- Osiguravanje kvalitete u području znanstveno-istraživačkog, odnosno umjetničkog djelovanja,
- Osiguravanje kvalitete aktivnosti vezanih uz internacionalizaciju,
- Osiguravanje kvalitete u postupcima vrednovanja studentskih postignuća (stjecanja ishoda učenja),
- Analiza mogućnosti pojednostavljivanja procesa i postupaka u SOK-u.

ZAKLJUČAK I SMJERNICE ZA RAZVOJ SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE 2024. - 2027.

1. **Nastaviti s aktivnostima koje jamče održivost i daljnji razvoj sustava osiguranja kvalitete, a potiču zadovoljavanje kriterija vanjskih postupaka provjere kvalitete (reakreditacije) te ih prilagođavati uočenim potrebama.**
 - Razmotriti mogućnost pojednostavljanja provedbe i prilagođavanja dinamike određenih postupaka osiguranja kvalitete (primjerice dinamike i načina provedbe evaluacije nastave).
2. **Provedbu integriranog postupka unutarnje prosudbe sustava osiguranja kvalitete pojednostaviti i prilagoditi potrebama unaprjeđivanja rada sastavnice.**
 - Cikluse unutarnje prosudbe i termin odvijanja na pojedinoj sastavnici uskladiti s terminima vanjske reakreditacije, kako bi se postigla maksimalna korist od ovoga postupka.
3. **Sustav osiguranja kvalitete sastavnice/Sveučilišta neprekidno razvijati uključivanjem novih procesa bitnih za ostvarivanje strategije sastavnice i Sveučilišta kao i razvojem postupaka prosudbe kvalitete tih procesa.**
 - Potencijalna područja koja treba jače istaknuti u postupcima SOK-u: internacionalizacija, vrednovanje studentskih postignuća, podrška osjetljivim skupinama studenata i nastavnika, socijalna dimenzija obrazovanja i dr.
 - Pri definiranju postupaka za nova područja vrednovanja u obzir uzeti teme i izazove koji se otvaraju na razini Europskog prostora visokog obrazovanja (EHEA).
4. **U području osiguranja i unaprjeđivanja kvalitete znanstveno-istraživačke i umjetničke djelatnosti sugerira se objedinjavanje i dokumentiranje dosadašnjih aktivnosti od strane Stručnog vijeća za istraživanje i inovacije i Savjeta za znanost.**
 - Navedeno može biti temelj za daljnji razvoj postupaka osiguranja kvalitete u ovom području.
5. **Jačati aktivnu suradnju među tijelima koja su uključena u SOK Sveučilišta u Rijeci.**
 - Kontinuirano informirati i po potrebi uključivati Odbor u rad savjetodavnih i stručnih tijela nadležnih za osiguravanje kvalitete, posebice u rad Povjerenstva za vrednovanje studijskih programa i Povjerenstva za cjeloživotno obrazovanje.
6. **Rezultate ispitivanja, analize i zaključke koji nastaju kroz aktivnosti SOK-a koristiti u upravljanju i unaprjeđenju rada institucije.**

- Upravljanje i unaprjeđenje rada institucije jedno je od područja koja se vrednuju u okviru noveliranog procesa vanjskog vrednovanja (reakreditacije).
7. **Provođenje svih aktivnosti SOK-a zahtijeva jačanje ljudskih potencijala u Centru za osiguravanje i unaprjeđivanja kvalitete i institucijska istraživanja te daljnji razvoj i nadogradnju postojećih informacijskih sustava.**
- Razvoj integriranog SOK-a, posebice razvoj institucijskih istraživanja u posljednjih 5 godina, donosi velik broj aktivnosti i poslova koji, zbog održivosti zahtijevaju jačanje ljudskih potencijala.
8. **U sklopu SOK-a, unaprijediti postupke vrednovanja rada stalnih sveučilišnih tijela (povjerenstva, odbori i dr.), sveučilišnih centara i ustrojstvenih jedinica pri Sveučilištu.**
- Godišnje izvještavanje o radu stalnih sveučilišnih tijela, sveučilišnih centara i ustrojstvenih jedinica pri Sveučilištu potrebno je revidirati u sadržaju kako bi odražavalo specifične ciljeve i provedbu aktivnosti te omogućilo vrednovanje uspješnosti njihovog rada.